

Barbie - door Kerstin

01-11-2023 | Bron:

<https://www.expertisecentrumbuitenpromoveren.nl/Barbie-door-Kerstin>

In de bioscopen trekken twee films de hoogste bezoekersaantallen: Barbie en Oppenheimer. Wie wil, kan daar met groot gemak de aloude strijd tussen mannen en vrouwen in herkennen. Nu zou ik mezelf geenszins feministisch noemen, maar als vervolg op Floors vorige blog over 'Woedende wetenschap' wil ik me wel een keer wagen aan een activistisch stukje.

Afgelopen zomermaanden vond het WK voetbal plaats in Australië en Nieuw-Zeeland. Opvallend - althans voor mij - waren de verschillende manieren waarop dit evenement werd omschreven. Een sponsor schreef al op het EK een paar jaar eerder als boodschap: "Geen vrouwenvoetbal, maar voetbal door vrouwen". Over de top of belangrijk statement?

Interessanter nog was de gesproken taal, zowel door commentatoren als iedereen die er ook nog iets over te zeggen heeft. Want: de Oranjeleeuwen werden aangesproken met 'mannen', terwijl de Oranjeleeuwinnen in één adem werden genoemd als 'dames'.

Het lijkt een subtiel verschil, maar wie wil, kan daar zomaar hetzelfde middeleeuwse mechanisme in herkennen dat ook door de Taliban en andere strengtraditionele groepen wordt gebruikt om vrouwen niet gelijk te beschouwen aan mannen onder het mom dat ze zo bijzonder zijn en een edele en verheven positie bekleden.

Ongeveer het bekendste chiasme in het Nederlands is wel 'Dames en heren, jongens en meisjes'. Mijn handen jeuken (in figuurlijke zin en daarbij slechts enigszins) om deze uitdrukking Derridaans te deconstrueren op zoek naar de onderliggende vooronderstellingen. Want er is natuurlijk wel 'iets' aan de hand. Afgelopen maand, in oktober, liet de Monitor Loonverschillen van het CBS zien dat het verschil in salaris tussen mannen en vrouwen in 2023 is toegenomen tot 7,4 procent.

Bovendien heeft de eerste deelrapportage van de Monitor Genderdiversiteit 2023 (eveneens van oktober) van SEO Economisch Onderzoek geïnventariseerd dat (semi)publieke organen voor gemiddeld 39 procent uit vrouwen en voor 61 procent uit mannen bestaan. Genoeg om je over op te winden, zou menigeeen denken - tenminste als je gelijkheid gelijkstelt aan gelijke ge/aantallen.

Wetenschappers hanteren overigens ook met enige regelmatig het instrument van verzet. In 2018 tegen open access, 2020 tegen tijdelijke contracten, en de laatste jaren nadrukkelijk tegen klimaatverandering en aanverwante onderwerpen als fossiele subsidies. Op zaterdag 12 november (excuses voor het anachronisme met de publicatiedatum van deze blog) nam ik voor de eerste keer in mijn bijna zestig jaar deel aan een betoging, namelijk de Klimaatdemonstratie in Amsterdam.

Overgehaald door mijn activistische nieuwe XR-zus Karin (te lang verhaal voor deze plaats) en aanzienlijk gematigder, maar met herinneringen aan de antikernwapendemonstratie van 1983, vriendin Els. Overigens ook aanwezig namens Scientist Rebellion maar verder niet ter plekke ontmoet mijn medeauteur van het Handboek en Werkboek Buitenpromoveren Floor Basten. Het wachten, de spandoeken, borden en gezang waren een leuke ervaring, maar je moet je ook ergens thuisvoelen.

En daarmee is het waarschijnlijk tevens mijn laatste daad van mijn activistische ik in de publieke ruimte, ik behoor definitief niet tot het mobilising potential.

Overigens werden er in 2023 32 miljoen bioscoopkaartjes verkocht. De populairste film in Nederland was Oppenheimer, en bracht maar liefst 20,1 miljoen euro op. De populairste film wereldwijd, Barbie, belandt in Nederland op een tweede plek en was goed voor 18,9 miljoen. Dat lijkt me een aanvaardbaar evenwicht: de ene de grootste in Nederland, de andere ter wereld.

Bron: Expertisecentrum Buitenpromoveren. PDF gemaakt op basis van de volledige blogpagina.